

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Multidisciplinair overleg tijdens gedragsmedische visite

Goede samenwerking tussen verschillende disciplines draagt bij aan de kwaliteit van zorg en leven van de bewoner. Daarom werkt Zorggroep Oude en Nieuwe Land sinds drie jaar met een bijzondere vorm van multidisciplinair overleg: de wekelijkse gedragsmedische visite. Arts, psycholoog en EAV'er hebben hierin een gelijkwaardige rol. Psycholoog Petra Verwoerd en EAV'er Lynn Vijn vertellen.

Wekelijkse visite

Bij Zorggroep Oude en Nieuwe Land leggen arts en psycholoog iedere week op elke afdeling op een vast moment samen een gedragsmedische visite af. Met de EAV'er van dienst bespreken ze de bewoners die op de agenda staan. Welke bewoners dat zijn is elke week anders. 'De EAV'ers agenderen gedurende de week de bewoners waar ze vragen over hebben', vertelt Petra. 'Omdat een bewoner afwijkend gedrag vertoont of lichamelijke veranderingen heeft.'

Maar ook de arts en de psycholoog zetten bewoners op de agenda. 'Bijvoorbeeld om een interventie te evalueren,' zegt Petra. Goed om te weten: de gedragsmedische visite vervangt niet de nooddienst voor artsen. 'Voor acute vragen kunnen zorgmedewerkers altijd een arts bereiken. Maar dingen die kunnen wachten,

zetten ze op de agenda van de visite.’

Samenwerking arts en psycholoog

Aan elke afdeling zijn een vaste arts en een vaste psycholoog verbonden. Samen met de EAV'er doorlopen ze alle vragen en spreken ze acties af. Het kan ook zijn dat verder onderzoek nodig is. Vooral bij gedragsverandering is dat vaak het geval. ‘Een gedragsverandering is een merkbare verandering in de normale gang van zaken’, legt Petra uit. ‘Een bewoner is bijvoorbeeld somber, onrustig of agressief. Of laat opeens veel weerstand zien tijdens zorgmomenten.’ Dan is de psycholoog in de lead.

‘Ons uitgangspunt is: niet te snel psychofarmaca voorschrijven’, vervolgt Petra. ‘En als psychofarmaca toch nodig zijn, willen we wel de juiste diagnose hebben. Artsen kijken soms te snel naar de symptomen. Psychologen kijken wat er aan ten grondslag ligt. Angst kan zich bijvoorbeeld uiten als agressie, maar vraagt om andere medicatie.’ Voor een gedragsmedische visite trekken de zorgprofessionals een hele ochtend uit.

Afstemming vergroot draagvlak

Petra vindt de wekelijkse visite van grote toegevoegde waarde. Niet alleen omdat arts en psycholoog samen kijken wat er aan de hand is. Maar ook omdat arts en psycholoog de bewoners veel beter leren kennen. Ook de EAV'ers zijn blij met de samenwerking. ‘Ze vinden het belangrijk dat hun bewoners goede zorg krijgen. En dat we luisteren naar wat ze zeggen. Ik neem altijd de mening van de EAV'er mee als we een interventie willen doen. Soms stem ik zelfs af met het hele team, bijvoorbeeld als we medicatie willen afbouwen. Juist die afstemming vergroot het draagvlak voor beslissingen enorm.’

Petra is sowieso vaak op ‘haar’ afdelingen te vinden. ‘Zo laat ik zien dat ik moeite doe voor de verzorgenden en de bewoners. Dat ik betrokken ben. Maar ik vind het zelf ook fijn! Want ik ken alle bewoners. En ik zie veel en kan daardoor veel beter preventief werken. Door veel op de afdeling te zijn kan ik mijn werk beter doen.’

Methodisch werken

De gedragsmedische visite versterkt ook het methodisch werken. Want de zorgprofessionals evalueren elke interventie. ‘Het is de taak van de zorgmedewerker om goed te rapporteren wat we hebben afgesproken’, vertelt Petra. ‘En ik zorg dat we de bewoner twee of drie weken later weer op de agenda hebben.’

Ze illustreert het met een voorbeeld. ‘Stel dat een bewoner heel onrustig is en niet goed slaapt. We besluiten gezamenlijk om een verzwaringsdeken in te zetten. Als de bewoner daardoor beter gaat slapen, is voor de verzorgenden de prikkel weg om de bewoner op de agenda te zetten. Maar ik wil het cirkeltje wel rond hebben, en het dossier op orde. Dat is methodisch werken.’ Dat de psychologen deze taak op zich nemen vindt Petra logisch. ‘Psychologen zijn meer opgeleid in overstijgend denken en werken. Natuurlijk zijn er genoeg verzorgenden die dat ook prima kunnen. Maar hun primaire kracht ligt ergens anders, we vullen elkaar aan.’

Visite versus regulier multidisciplinair overleg

Naast de gedragsmedische visite krijgt iedere bewoner van Zorggroep Oude en Nieuwe Land natuurlijk elk half jaar een regulier multidisciplinair overleg (MDO). Als de gedragsmedische visite daar aanleiding voor geeft, kan dat ook eerder plaatsvinden. Petra: 'Bijvoorbeeld als een bewoner een aantal weken achter elkaar terugkomt in de visite. Sowieso nemen we contact op met de familie als we iets besluiten tijdens onze visite. We nemen de familie altijd mee.' Petra ziet de gedragsmedische visite en het halfjaarlijkse MDO als 2 verschillende dingen, die elkaar wel aanvullen. 'Tijdens de visite ben je echt mét de bewoner bezig, tijdens het MDO gaat het meer óver de bewoner. Maar het is wel heel goed om af en toe even "uit te zoomen" en wat meer van een afstandje naar een bewoner te kijken.'

Alle deelnemers gelijkwaardig

In de gedragsmedische visite zijn alle deelnemers gelijkwaardig. En vaak is de psycholoog in de lead. 'Daar moesten de artsen wel even aan wennen', lacht Petra. 'En wij moesten daar in het begin wel even voor vechten. Maar iedereen ziet dat het in het belang van de bewoner en de organisatie is. Ik denk dat we wat gebruik van psychofarmaca betreft echt lager zitten dan het landelijk gemiddelde.' Volgens de richtlijn van Verenso en het NIP moet er altijd eerst een psycholoog langskomen voordat een arts psychofarmaca mag voorschrijven. 'Dankzij de gedragsmedische visite is dat bij ons inmiddels vanzelfsprekend. En zo hoort het ook.'

Lynn Vijn is EAV'er en verzorgende IG bij Zorggroep Oude en Nieuwe Land

'Ik werk op een afdeling met jonge mensen met dementie. Dat zijn over het algemeen mensen met weinig lichamelijke problemen, maar wel gedragsproblemen. Voor de gedragsmedische visite agenderen we wat ons opvalt. Petra, onze psycholoog, is vervolgens leidend in de behandeling. Meestal schrijft ze eerst een benaderingsplan. Tijdens de visite vult de arts dat aan met de mogelijkheden van medicatie, waarbij ook de bijwerkingen aan de orde komen. Zo maken we met z'n drieën een plan. De arts wil ook altijd voorbeelden uit de praktijk horen. Dat vind ik prettig.'

'Ook de rust van de gedragsmedische visite vind ik fijn. We hebben de tijd. Vroeger moest alles altijd "snel, snel" als de arts visite kwam afleggen. En de afspraken worden nu direct genoteerd. Maar vooral de betrokkenheid van de psycholoog is van grote meerwaarde. Nu hebben we twee expertises bij elkaar. Met een verzorgende als gelijkwaardige gesprekspartner erbij. Als ik zeg dat ik iets in de praktijk heel anders ervaar, luisteren ze ook echt. We houden elkaar scherp.'

'Natuurlijk moet zo'n nieuwe vorm van overleg even routine worden. Maar als het eenmaal in het systeem zit, zijn de resultaten heel goed. Want de lijnen zijn korter. En daar profiteren de bewoners van. Ik denk dat er op onze afdeling minder medicatie wordt voorgeschreven. En als er voor medicatie wordt gekozen, bouwen we sneller af. Ook kijken we vaker naar andere manieren om een probleem op te lossen.'

Zo start je een gedragsmedische visite

Wil je ook een gedragsmedische visite introduceren in jouw organisatie? Lees de tips van Petra.

- De samenwerking begint al vóór de eerste visite. Zorg dat alle betrokkenen weten wat er van ze verwacht wordt en wat hun rol is. Maak duidelijke afspraken.
- Houd je vervolgens ook aan de afspraken. Dat vergroot de gelijkwaardigheid.
- Houd er rekening mee dat je als psycholoog in het begin moet vechten voor je positie. Artsen moeten hun 'bevoorrechte' positie loslaten, dat vinden ze soms moeilijk.
- Betrek het management als afspraken niet worden nagekomen

Meer weten

- De SPOT ON-week van 24-28 mei 2021 stond helemaal in het teken van [multidisciplinaire samenwerking](#). Bekijk alle artikelen, tips en tools die we in die week voor je verzamelden.
- In de [Toolbox Gedragsvisite van het UMCG](#) vind je hulpmiddelen om zelf een gedragsvisite in te stellen of

om je bestaande gedragsvisites te optimaliseren.

tags:

[SPOT ON campagne](#) (41)

thema:

[Leren en verbeteren van kwaliteit](#) (354)